

วารสารพิภูล

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2561 ISSN 0858-527X

การจัดการความรู้สมัยใหม่ที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักของข้าราชการระดับชำนาญการในสังกัดสำนักงานสรรพากรภาค 10
วิทยากร โยชนม์เมืองโพธิ์ และ มงคล เอกพันธ์

พฤติกรรมการณ์ที่เกี่ยวข้องเชิงวิถีสถิติของนักท่องเที่ยวยุคใหม่: กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวลาคาแก้ว ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
วัฒน์มารวย สมเพชร และ รักษ์พงศ์ วงศาโรจน์

การวิเคราะห์พื้นที่เหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านร่องป่อ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดพะเยา
ศุภราชรัตน์ อารยาญ, รุ่งสรรค์ เกตุออก และ สุพรรณิ ทองเพชร

แนวทางการพัฒนาการจัดการทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อการผลิตอุปกรณ์ปัญญาท้องถิ่น อำเภอโพธาราม จังหวัดกาญจนบุรี
สุวิทย์ หนูมุกข์ และ คณะ

แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจและอาสาสมัครตำรวจชุมชนเกาะหวี สถานีตำรวจชุมชนเกาะหวี (อุทยานโขมบ่ง)
จังหวัดกำแพงเพชร

ร้อยตำรวจโทสายชล เกษอินทร์ และ ปาริษฐ์ นลประเสริฐ

การศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
รับทรัพย์จิรา เหลลาราช

การสร้างเอกลักษณ์ของชาติที่ส่งผ่านวาทกรรมคำขวัญวันเด็กแห่งชาติ
ธงชัย สมบูรณ์

การจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรกรรมระดับไร่นาตามวิถีชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน
ฉัตรมงคล สิงห์บุญย้อย, เอนก เหล่าธรรมทัศน์, สมบูรณ์ สุขสำราญ, กิณ ประจัญพุดถ์, พุฒผล นันทพานิช,
จิรดาภา ธีรศิริกุล และ วรวิมลัญ ไรชนพล

มาตรการส่งเสริมท่องเที่ยวเชิงนิเวศวิทยา
นาวาเอก สมชาติ โกรธาสสุวรรณ, สมบูรณ์ สุขสำราญ และ วรวิมลัญ ไรชนพล

สังคมผู้สูงอายุกับการจัดการความรู้ที่ใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางวัฒนธรรมและอาชีพพระยะชา
อิสสรพร กล่อมกล้า่ม, ธวัลินี ลาลิน, วิทยา ทิพย์วิเศษ, ซาลิลา ศิริธรรมเกตุ และ ปณิตดา พาณิชยพันธ์

การพัฒนากระบวนการแบบองค์รวม โดยการเทียบเคียงสมรรถนะ
ธงชัย คำบัวง และ อรุษา กอนพ่วง

การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเทียบเคียงสมรรถนะ
ปรเมธ สมบูรณ์ และ อรุษา กอนพ่วง

ภูมิปัญญาการเก็บรักษาอาหารสัตว์ "การลอมพ่วง" ไร่ใช้ใบหญ้าแห้ง กรณีศึกษา: จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดอุทัยธานี
สมชาย ศรีพูล, สุจิตาภรณ์ ธงดี และ ชานูวิทย์ วัชรพุก

สัมฤทธิผล: โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวหอมมะลิพันธุ์ดีในตำบลปะดิว อำเภอเมืองมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
รัชฎาวร วิจิตรกุล, อรุญญาวัชรบัลย์ ศรีสุพัฒน์กุล, ศุภกฤดี ธาธาติพันธ์นา และ วาสนา อารสาสิกรณ

องค์การประชาสังคมและทุนทางสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความสำเร็จของประชาธิปไตย
วิทยา คามุณี

อิทธิพลของความรู้สื่อสังคมในวิชาชีพที่ออกแบบการปฏิบัติงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในภาคหลักทรัพ์แห่งประเทศไทย
ธัญญ์ นินยาเชิน และ กนกศักดิ์ สุขวัฒนาสินธุ์

เงินเต็มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษสำหรับข้าราชการ
ศรันย์ดิษฐ์ เบญจพวง

การศึกษาคำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีน
อภิญญา จอมกสิจร

วารสารพิกุล

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม พ.ศ. 2561 ISSN 0858-527X

เจ้าของ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและรองรับการตีพิมพ์ เผยแพร่ ผลงานวิชาการ ในรูปแบบบทความวิชาการ บทความวิจัย บทความวิทยานิพนธ์ และบทวิจารณ์หนังสือ ที่เป็นองค์ความรู้ทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของคณาจารย์ภายในมหาวิทยาลัยและภายนอกมหาวิทยาลัย นักวิชาการ บุคลากรทางการศึกษา นิสิต และนักศึกษา

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ วงษ์บุญมาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุชิน รอดกำเหนิด

อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บรรณาธิการ

ดร.พิชญ์ บุญนิยม

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัย

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.โกวิทัย พวงงาม

ศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ปัทมศิริวัฒน์

ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์

ศาสตราจารย์ ดร.วัลลภ รัฐฉัตรานนท์

รองศาสตราจารย์ ดร.โสริช โปธิแก้ว

รองศาสตราจารย์ ดร.กานต์ โกวิทัยสมบูรณ์

รองศาสตราจารย์ ดร.แมรี สารวิทย์

รองศาสตราจารย์ ดร.จักษ์ พันธุ์เพชร

รองศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ วงศ์คำจันทร์

รองศาสตราจารย์ ดร.ทวนทอง เขาวงกิตพิงษ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทรี ดวงทิพย์

รองศาสตราจารย์ มัย ตะติยะ

รองศาสตราจารย์ อรุณลักษณ์ รัตนพันธุ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

มหาวิทยาลัยกรุงเทพบุรี

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

มหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยนเรศวร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ผู้ทรงคุณวุฒิอ่านบทความประจำฉบับ (Peer reviewers)

ศาสตราจารย์ ดร.ชัยงค์ พรหมวงศ์	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.จรัญธร บุญญาอนุภาพ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย สมบูรณ์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รองศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ ตินณะกุล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ สิริสุนทร	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.การุณันท์ รัตนแสนวงษ์	มหาวิทยาลัยเกริก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยพิบูลสงคราม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศกร เมธีธรรม	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล จิฟู	มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศระวี วยาทองคำ	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุจโรจน์ แก้วอุไร	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ วัฒนะ	มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร.กรกนก สารภิรมย์	มหาวิทยาลัยมหิดล

บทความทุกเรื่องที่ดีพิมพ์ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย ทศนะและ
ข้อคิดเห็นของบทความในวารสารฉบับนี้เป็นของผู้เขียนแต่ละท่าน ไม่ถือเป็นทัศนะและความ
รับผิดชอบของบรรณาธิการ กองบรรณาธิการไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอกบทความเพื่อการศึกษา
แต่ขอให้มีคำอ้างอิงเจ้าของบทความ และแหล่งที่มา อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

พิมพ์ที่: ห้างหุ้นส่วนสามัญ เจ พี บริษัท

เลขที่ 266 ถนนเทศบาล 2 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร 62000 โทร. 081-7856368

การศึกษาคำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีน

The Study of Chinese Classifiers of Person

อภิญา จอมพิจิตร¹

Apinya Chomphichit

บทคัดย่อ

บทความนี้ทำการศึกษาความหมายและลักษณะการใช้ของคำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีน จำนวน 5 คำ คือ “个(gè)” “位(wèi)” “名(míng)” “口(kǒu)” และ“房(fáng)” โดยผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลจากแหล่งเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจากการศึกษาข้อมูลพบว่า คำลักษณนามทั้ง 5 คำนี้ ต่างเป็นลักษณนามที่ใช้กับคน มีความหมายและลักษณะการใช้ที่ค่อนข้างกว้าง ยกแก่การทำความเข้าใจสำหรับผู้เรียนในระดับต้น ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ปัญหาในส่วนนี้ของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงขอเสนอวิธีการสอน อันประกอบด้วย (1) การแปล(翻译法 : fānyì fǎ) (2) การจัดกลุ่มประกอบ(搭配法 : dāpèi fǎ) (3) การวิเคราะห์จากการเปรียบเทียบ(对比分析法 : duìbǐ fēnxī fǎ) และ (4) การสอนให้ดีและการฝึกฝนให้มาก(精讲多练 : jīng jiǎng duō liàn) เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเรื่องคำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีน ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ลักษณนาม, ลักษณนามที่ใช้กับคน, วิธีการสอนลักษณนาม

¹ อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

Abstract

This paper objective is to study the meaning and usage of 5 Chinese classifiers of person or people which are “ge(个)”, “wei(位)”, “ming(名)”, “kou(口)”, “fang(房)”. The researcher has collected and analyzed data from various relevant documents. The result showed that the meaning and usage of these 5 Chinese classifiers of person or people has been used widely, it was difficult to understand for beginner-learners. Therefore, to solve this problem for these learners, the researcher would like to suggest 4 effective teaching methods including (1) Translation method (2) Collocation method (3) Comparison analysis method (4) Concisely speak and frequently practice method.

Keyword: classifier; classifiers of person; classifier teaching method

บทนำ

คำลักษณนาม (量词) ในภาษาจีนกลางถูกกำหนดคำจำกัดความไว้ในหนังสือ Zanni hanyu jiaoxue yufa xitong jianshu 《“暂拟汉语教学语法系统”简述》ว่า “เป็นคำแสดงหน่วยนับของจำนวนคน สัตว์ สิ่งของหรือการกระทำ” (He Jie, 2008) อีกทั้งยังเป็นคำที่ช่วยให้สิ่งทีู่กระปุมิความหมายที่ชัดเจนมากขึ้น ซึ่งคำลักษณนามจะถูกนำมาวางไว้ด้านหลังของตัวเลขหรือคำบอกจำนวนเสมอ (Zhu Dexi, 1997) ลักษณนามสามารถแบ่งย่อยได้หลายประเภท แต่ละประเภทต่างมีความหมายและลักษณะการใช้ค่อนข้างซับซ้อน และหนึ่งในประเภทที่มักปรากฏบ่อยในการสื่อสารในชีวิตประจำวันของเรา ก็คือ “คำลักษณนามที่ใช้กับคน” นั่นเอง

คำลักษณนามที่ใช้กับคน (用于人的量词 : Yòng yú rén de liàngcí.) คือ คำที่ใช้บ่งบอกชนิด ประเภทหรือสถานะทางสังคมของบุคคล ซึ่งเราต่างทราบกันดีว่า คำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนนั้นมีอยู่หลายคำ

เช่น “个(gè)”、“位(wèi)”、“名(míng)” เป็นต้น ลักษณะนามแต่ละคำต่างมีความหมายและลักษณะการใช้ที่ค่อนข้างกว้าง จนทำให้เกิดสถานการณ์ “ลักษณะนาม 1 คำใช้คู่กับคำนาม 1 คำ” “ลักษณะนาม 1 คำใช้คู่กับคำนามหลายคำ” และ “คำนาม 1 คำสามารถใช้คู่กับลักษณะนามหลายคำ” แบบนี้ขึ้น บวกกับความแตกต่างระหว่างภาษา วัฒนธรรม สังคม รวมถึงขีดจำกัดของความสามารถในการใช้ภาษาของผู้เรียนชาวไทย ทำให้ขณะสื่อสารมีการเลือกใช้ลักษณะนามแบบผิดๆ เสมอ เช่น “这位客人(zhè wèi kèrén)”、“这位老师(zhè wèi lǎoshī)”、“一名记者(yī míng jìzhě)” คนไทยมักจะพูดว่า “这个客人(zhè ge kèrén)”、“这个老师(zhè ge lǎoshī)”、“一个记者(yī ge jìzhě)” เสมอ หากเรามองในด้านโครงสร้างทางไวยากรณ์ การพูดลักษณะนี้ถือว่าไม่ผิดอะไร แต่หากมองในด้านการใช้คำลักษณะนามแล้ว นอกจากจะเป็นการใช้คำลักษณะนามที่ไม่ถูกต้องแล้ว ยังทำให้ความหมายและความสวยงามของภาษาลดลงอีกด้วย บางครั้งอาจทำให้การสื่อความหมายเป็นไปในทางลบ ที่แสดงถึงความไม่เคารพ ยกย่อง หรือไม่มอบน้อมต่อบุคคลที่เรากล่าวถึงก็เป็นได้ ดังนั้น ในยุคสมัยที่มีการใช้ภาษาจีนสื่อสารกันอย่างแพร่หลาย การศึกษาความหมายและลักษณะการใช้อย่างละเอียดของคำลักษณะนามภาษาจีนถือมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการนำไปใช้ให้ถูกต้องและเหมาะสม

ในช่วงที่ผ่านมา มีนักภาษาศาสตร์ชาวจีนบางท่านทำการศึกษาเกี่ยวกับคำลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีน อาทิเช่น Shen Huaixing (2001) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการนำลักษณะนาม “位(wèi)” มาใช้ในขอบเขตที่กว้าง Xu Yuhong (2003) ทำการศึกษาลักษณะนามเอกพจน์ที่ใช้คู่กับคน Wang Min (2004) ทำการศึกษาเกี่ยวกับมารยาทในการเลือกใช้ลักษณะนามที่ใช้กับคน และ Qiu Qiong (2010) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างคำลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนและภาษาไทย สำหรับประเทศไทยนั้น ปัจจุบันยังพบข้อมูลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับด้านนี้ค่อนข้างน้อย และเนื่องด้วยวิจัยด้านนี้มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับต้นเป็นอย่างมาก อันส่งผลให้ผู้เขียนมีความตั้งใจที่จะทำการวิจัย “การศึกษาคำ

ลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีน” เพราะเป็นสิ่งที่มีความหมายและเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วิทยานี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในประเทศไทย และเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาคำนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคำลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีน โดยผู้เขียนได้จำแนกประเด็นศึกษาและประเด็นที่เกี่ยวข้องไว้ดังนี้

1. อธิบายเนื้อหาและลักษณะการใช้คำลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนอย่างละเอียด พร้อมยกตัวอย่างประกอบ ทั้งนี้เพื่อคุณค่าและประโยชน์สำหรับการนำไปประกอบการสอนและการเรียนรู้

2. เสนอแนะแนวทางและวิธีในการจัดการการเรียนการสอนคำลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนให้มีประสิทธิภาพ

วิธีการศึกษา

การศึกษาคำนี้ได้ดำเนินการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคำลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนจากแหล่งเอกสารต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วยหนังสือ ตำรา งานวิจัยและวารสารวิชาการ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการกำหนดแนวคิดและแนวทางในการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์เนื้อหา รวมถึงการจำแนกหัวข้อที่ชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ ให้ง่ายแก่การศึกษาเรียนรู้ อีกทั้งยังสามารถนำคำลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนไปใช้สื่อสารได้อย่างถูกต้อง

ผลการศึกษาคำลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีน

คำลักษณะนาม (量词: liàngcí) ถือเป็นลักษณะเด่นสำคัญของภาษาตระกูลจีน-ทิเบต (汉藏语系: Hàn Zàng yǔxì) (Hui Hongjun, 2011) ภาษาจีนเป็นภาษาที่อยู่ในภาษาตระกูลจีน-ทิเบต ทำให้ภาษาจีนมีคำลักษณะนามที่ใช้สำหรับสื่อสารเป็นจำนวนมาก รวมถึงคำลักษณะนามที่ใช้กับคน (用于人的量词: yòng yú rén de liàngcí) ด้วย แต่เนื่องจากความเฉพาะทางด้าน

ภาษา สังคมและวัฒนธรรม ส่งผลให้ลักษณะการใช้และความหมายของคำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนมีขอบเขตค่อนข้างกว้างและซับซ้อน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ถือเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเรียนรู้การใช้คำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนของผู้เรียนชาวไทยในระดับต้น ดังนั้น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนคำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีน ผู้เขียนจึงทำการอธิบายความหมายและลักษณะการใช้คำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนอย่างละเอียด โดยคำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนที่นำมาอธิบายเป็นคำลักษณนามเอกพจน์ที่ปรากฏใน “ตารางการใช้คำนามกับคำลักษณนาม : 名词、量词搭配表” (He jie, 2008) ทั้งหมดจำนวน 5 คำ ดังนี้

1. “个”

คำลักษณนาม“个(gè)” คือ ลักษณนามเอกพจน์ที่มีอัตราความถี่ของการนำมาใช้สูงที่สุด (He Jie, 2008) ซึ่งคำกล่าวนี้สอดคล้องกับหนังสือทางไวยากรณ์ภาษาจีนหลายๆ เล่มที่ได้กล่าวไว้ว่า “个(gè)” คือ คำลักษณนามพื้นฐานที่ใช้คู่กับคน ขอบเขตและลักษณะการใช้งานค่อนข้างกว้าง และ Liu Ziping (2013) 《汉语量词大词典》 ยังได้อธิบายความหมายของ“个(gè)”ไว้ว่า“‘个(gè)’ เป็นคำลักษณนามที่ใช้คู่กับคนทั่วไปที่ไม่มีลักษณนามเฉพาะ” เช่น 一个小孩(yí ge xiǎohái: เด็กหนึ่งคน), 一个老头(yí ge lǎotóu: คนแก่หนึ่งคน) เป็นต้น แต่เนื่องจากบุคคลที่ไม่มีลักษณนามเฉพาะที่นำมาใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันนั้นมีมากมายหลายประเภท จึงทำให้ยากต่อการพิจารณาว่าบุคคลกลุ่มใดบ้างที่สามารถใช้คู่กับคำลักษณนาม “个(gè)” ได้ โดยไม่ทำให้ความหมายหรือความสวยงามทางด้านภาษาหายไป ซึ่งสามารถพิจารณาและวิเคราะห์ลักษณะการใช้คำลักษณนาม“个(gè)” จากตัวอย่างประโยคที่ปรากฏในเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

(1) 几个人便挖出他的心肝来。 (鲁迅《狂人日记》)

[เสียงอ่าน] : Ji ge rén biàn wā chū tā de xīngān lái.

[คำแปล] : หลายคนที่ต่างก็จะควักใจของเขาออกมา

(2) 周萍一个人由饭厅走上来。(曹禺《雷雨》)

[เสียงอ่าน] : Zhōu Píng yí ge rén yóu fàntīng zǒu shànglái.

[คำแปล] : โจ้วปิงเดินขึ้นมาจากห้องอาหารคนเดียว

จากประโยคตัวอย่างที่ (1) และ (2) พบว่า “个(gè)” สามารถใช้คู่กับ คำนาม “人(rén)” ได้โดยตรง เพราะ “人(rén)” เป็นคำนามที่หมายถึง “คน” นั่นก็หมายถึงคนทั่วไปที่ไม่ได้ชี้เฉพาะเจาะจงว่าเป็นคนประเภทไหน จึงสามารถนำมาใช้คู่กันได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับการอธิบายความหมายที่นักวิชาการหลาย ๆ ท่านกล่าวไว้

บางกรณี ลักษณะนาม “个(gè)” ที่ใช้คู่กับ “人(rén)” จะถูกตัดออก แต่ความหมายยังคงเดิม ทั้งนี้เพื่อความกระชับและความสวยงามของภาษา ซึ่งกรณีนี้จะพบบ่อยในการรายงานข่าว เช่น

(3) 法国发生重大车祸 49 人死亡。

(《福州晚报》2015 年 10 月 24 日)

[เสียงอ่าน] : Fǎguó fāshēng zhòngdà chēhuò 49 rén sǐwáng.

[คำแปล] : ฝรั่งเศสเกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์ครั้งใหญ่

มีจำนวนผู้เสียชีวิต 49 ราย

(4) 阿富汗 7.8 级强震 159 人遇难。

(《太原晚报》2015 年 10 月 27 日)

[เสียงอ่าน] : Afùhàn 7.8 jí qiáng zhèn 159 rén yùnnán.

[คำแปล] : อัฟกานิสถานเกิดแผ่นดินไหว 7.8 ริกเตอร์ มีผู้ประสบภัย

จำนวน 159 คน

การสื่อสารในชีวิตประจำวัน นอกจากคำนาม “人(rén)” ที่สามารถใช้คู่กับ “个(gè)” ได้โดยตรงแล้ว ยังมีคำนามเกี่ยวกับคนอีกมากมายที่ใช้ “个(gè)” เป็นคำลักษณนาม ซึ่งคำนามเกี่ยวกับคนเหล่านี้ไม่ได้แบ่งประเภทที่ชัดเจน เป็นคำนามเกี่ยวกับคนที่หมายถึงบุคคลทั่วไปที่ไม่มีลักษณะนามเฉพาะ

มาประกอบในการสื่อสาร จึงใช้“个(gè)”ที่มีความหมายและขอบเขตการใช้ งานที่กว้างมาใช้เป็นคำลักษณนาม หากต้องการศึกษาให้ชัดเจนว่าคำนาม เกี่ยวกับคนประเภทไหนบ้างที่สามารถใช้“个(gè)”มาเป็นคำลักษณนาม สามารถพิจารณาได้จากตัวอย่างประโยคที่ปรากฏในบทความร้อยแก้วและ ผลงานทางวรรณกรรมจีนที่มีชื่อเสียง ดังนี้

(5) 她只是在做一个妻子的事情——照顾丈夫。

(三毛《梦里花落知多少》)

[เสียงอ่าน] :Tā zhǐshì zài zuò yíge qīzi de shìqíng—
zhàogù zhàngfu.

[คำแปล] :เธอแค่กำลังทำหน้าที่ของภรรยาคนนึง---ดูแลสามี

(6) 我们都很生气，怎么可以打一个女孩子呢。

(汪曾祺《胡同文化》)

[เสียงอ่าน] :Wǒmen dōu hěn shēngqì, zěnmě kěyǐ dǎ yíge
nǚháizi ne.

[คำแปล] :พวกเราต่างพากันโกรธมาก ทำไมถึงมาทำร้ายเด็ก
ผู้หญิงคนนึงได้

(7) 三个兄弟先后被绑票过三次。(贾平凹《祭父》)

[เสียงอ่าน] :Sān ge xiōngdì xiānhòu bèi bǎngpiào guò
sān cì.

[คำแปล] :พี่น้องสามคนเคยถูกจับตัวเรียกค่าไถ่ 3 ครั้งในเวลา
ติดต่อกัน

(8) 他们村里的一个大恶人。(鲁迅《狂人日记》)

[เสียงอ่าน] :Tāmen cūnlǐ de yí ge dà èrén.

[คำแปล] :คนชั่วร้ายคนหนึ่งในหมู่บ้านของพวกเขา

(9) 一个兵在她头部及胸部猛击两棍，于是死掉了。

(鲁迅《纪念刘和真君》)

[เสียงอ่าน] :Yí ge bīng zài tā tóubù jí xiōngbù měngjī liǎng gùn, yúshì sǐ diào le.

[คำแปล] :ทหารนายหนึ่งใช้ปืนยิงที่หน้าอกและหัวของเธอสองนัด จากนั้นเธอก็เสียชีวิต

จากประโยคตัวอย่างที่(5), (6), (7), (8) และ (9) พบว่า คำนามเกี่ยวกับคนที่ใช้“个(gè)”เป็นลักษณนามนั้น ประกอบด้วย “妻子(qīzi:ภรรยา)”、“女孩子(nǚháizi:เด็กผู้หญิง)”、“兄弟(xiōngdì:พี่น้อง(เพศชาย))”、“大恶人(dàèrén:คนชั่วร้าย)”และ“兵(bīng:ทหาร)”เมื่อวิเคราะห์ สามารถสรุปได้ว่า“个(gè)”เป็นลักษณนามพื้นฐานที่ผู้เขียนร้อยแก้วและวรรณกรรมจีนใช้เพื่อการบรรยายหรือบ่งชี้บุคคล ในภาษาพูดก็เช่นกัน“个(gè)” มักจะถูกนำมาใช้เป็นลักษณนามของคนในอัตราความถี่สูงสุดเมื่อเทียบกับลักษณนามที่ใช้กับคนคำอื่น ๆ และเนื่องจาก“个(gè)” เป็นเพียงลักษณนามพื้นฐานของคนที่ไม่มีความหมายแสดงความเฉพาะของตนเองและมีขอบเขตการใช้งานค่อนข้างกว้าง ทำให้“个(gè)”เมื่อไปปรากฏคู่กับคำนามเกี่ยวกับคนคำอื่น ๆ ความหมายที่แสดงออกมาจะเป็นเพียงความหมายทั่วไปเท่านั้น ไม่ได้มีการแสดงถึงสีสันและความงดงามของภาษาแต่อย่างใด และไม่ว่าจะเป็นผู้หญิง ผู้ชาย คนแก่ หนุ่มสาวหรือเด็กเล็ก ต่างก็สามารถใช้“个(gè)”เป็นคำลักษณนามได้

2.“位”

ในภาษาจีน“位(wèi)”เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคน แฝงด้วยความหมายที่แสดงถึงความเคารพนับถือ (Xiandai Hanyu Cidian, 2012) และเป็นคำลักษณนามที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน ซึ่งการใช้ลักษณนาม“位(wèi)”นั้น จะถูกใช้คู่กับบุคคลที่ผู้พูดต้องการแสดงความนับถือ ความหมายของ 位(wèi) ที่แสดงออกจะดูมีคุณค่าทางความรู้สึก และนี่คือลักษณะเฉพาะของลักษณนาม“位(wèi)” ซึ่งลักษณนามที่ใช้กับคนคำอื่น ๆ ไม่มี เช่น

(10) 记得一位先生在一篇文章里写过这样的话。

(黄永玉《太阳下的风景》)

[เสียงอ่าน] :Jìde yī wèi xiānsheng zài yī piān wénzhāng lǐ xiě guò Zhèyàng de huà.

[คำแปล] :จำได้ว่ามีคุณผู้ชายท่านหนึ่งเคยเขียนคำพูดแบบนี้ไว้ในบทความเรื่องหนึ่ง

(11) 这位白小姐也是上海来的? (张爱玲《倾城之恋》)

[เสียงอ่าน] :Zhè wèi Bái xiǎojiě yě shì Shànghǎi lái de?

[คำแปล] :คุณผู้หญิงแซ่ปายท่านนี้ก็มาจากเซี่ยงไฮ้ใช่ไหม

นอกจาก “位(wèi)” จะเป็นลักษณนามที่ใช้กับบุคคลที่ผู้พูดต้องการแสดงความนับถือแล้ว ในสังคมปัจจุบัน “位(wèi)” ยังสามารถใช้เป็นคำลักษณนามของบุคคลอีกหลายประเภทหลายสถานะ โดยกลุ่มบุคคลเหล่านี้ไม่ใช่กลุ่มบุคคลธรรมดาทั่วไป แต่เป็นกลุ่มบุคคลที่มีขอบเขตและข้อจำกัดในการใช้ลักษณนาม “位(wèi)” ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากประโยคตัวอย่าง ดังนี้

(12) 来一位客人，全家奉陪。(秦兆阳《造屋记》)

[เสียงอ่าน] :Lái yī wèi kèrén, quánjiā fèngpéi.

[คำแปล] :มีแขกท่านหนึ่งมาเยือน ทั้งครอบครัวคอยดูแลต้อนรับเป็นอย่างดี

(13) 一位肯尼亚作家便给这书以嘲讽……

(铁凝《女人的白夜》)

[เสียงอ่าน] :Yī wèi Kěnníyà zuòjiā biàn gěi zhè shū yǐ cháo fěng.

[คำแปล] :นักประพันธ์เคนย่าท่านหนึ่งได้พูดเหน็บแนมหนังสือเล่มนี้

(14) 我代看了，等会儿这位太太签字。

(三毛 《梦里落花知多少》)

[เสียงอ่าน] : Wǒ dài kàn le, děng huìr zhè wèi tàitai
qiānzi.

[คำแปล] : ฉันดูแทนแล้ว รออีกสักครู่ตัวคุณผู้หญิงท่านนี้
จะลงนาม

(15) 她将成美国第一位女总统？

(《法制晚报》2015年4月11日)

[เสียงอ่าน] : Tā jiāng chéng Měiguó dì yī wèi zǒngtǒng?

[คำแปล] : เขาจะได้เป็นประธานาธิบดีหญิงคนแรกของสหรัฐฯ
หรือไม่

จากประโยคตัวอย่างที่(12)(13)(14)และ(15) พบว่า คำนามเกี่ยวกับคนที่ใช้ “位(wèi)” เป็นลักษณนาม ประกอบด้วย “客人(kèrén:แขก)”、“作家(zuòjiā : นักประพันธ์)”、“太太(tàitai : คุณนาย)” และ“总统(zǒngtǒng:ประธานาธิบดี)”และเมื่อพิจารณาคำนามเหล่านี้ จะเห็นว่า คำนามแต่ละคำล้วนบ่งบอกถึงฐานะ อาชีพหรือตำแหน่งทางสังคมของบุคคลอย่างชัดเจน ซึ่งบุคคลธรรมดาทั่วไปจะไม่ค่อยใช้คู่กับลักษณนาม“位(wèi)” ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ลักษณนาม“位(wèi)”โดยทั่วไปแล้วจะใช้คู่กับคำนามเกี่ยวกับคนที่มีการบ่งบอกฐานะ อาชีพหรือตำแหน่งทางสังคมที่ชัดเจนแล้ว อีกทั้งการใช้“位(wèi)”เป็นลักษณนามนั้น นอกจากจะแฝงด้วยความหมายที่แสดงความเคารพนับถือแล้ว ยังถือเป็นการให้เกียรติและยกย่องบุคคลนั้นๆ ให้ดูมีหน้ามีตาทางสังคมได้อีกด้วย

แม้ว่าลักษณนาม“位(wèi)”จะใช้กับคน แต่“位(wèi)”ไม่สามารถใช้คู่กับคำนาม“人(rén)”ได้ เช่น ไม่สามารถพูดได้ว่า“一人人(yí wèi rén)”(Liu Ziping, 2013) เพราะ“人(rén)”เป็นเพียงคำนามที่หมายถึงบุคคลทั่วไปที่ไม่ได้บ่งบอกฐานะ อาชีพหรือตำแหน่งของบุคคลที่ชัดเจน และนอกจากคำนาม“人(rén)”ที่ไม่สามารถใช้คู่กับ“位(wèi)”ได้แล้วนั้น ยังมีคำนามเกี่ยวกับคนอีกกลุ่มหนึ่งที่ไม่สามารถใช้คู่กับ“位(wèi)”ได้เช่นกัน ได้แก่ “孩子

(háizi:เด็ก)、“女儿(nǚer:ลูกสาว)”、“孙子(sūnzi:หลานชาย)”、“妹妹(mèimei:น้องสาว)”、“弟弟(dìdi:น้องชาย)”เป็นต้น เพราะตามวัฒนธรรมจีน การแสดงความเคารพในที่นี้จะต้องแสดงความเคารพต่อบุคคลที่มีอายุมากกว่าผู้พูด แต่เนื่องจากคำนามเหล่านี้ต่างเป็นคำนามที่หมายถึงบุคคลที่มีอายุน้อย ดังนั้น ในการสื่อสาร “位(wèi)” จึงไม่ปรากฏคู่กับคำนามเหล่านี้เพื่อแสดงความเคารพนับถือต่อผู้ที่มีอายุน้อยกว่าแต่อย่างใด

3.“名”

ลักษณะนาม“名(míng)”เป็นลักษณะนามอีกคำหนึ่งที่ใช้กับคนในภาษาจีน และจะพบบ่อยในภาษาหนังสือ Lu Shuxiang (2013) ได้อธิบายความหมายของ“名(míng)”ไว้ในหนังสือ Xiandai hanyu ba bai ci 《现代汉语八百词》ว่า“名(míng)”เป็นคำลักษณะนามที่ใช้กับบุคคลที่มีสถานะใดสถานะหนึ่งทางสังคม ซึ่งหากเราพิจารณาจากคำอธิบายของ Lu Shuxiang อย่างเดียว อาจทำให้หลายๆ คนมองว่า“名(míng)”กับลักษณะนามที่ใช้กับคนคำอื่นๆ มีความหมายและลักษณะการใช้ที่เหมือนกัน แต่หากเราพิจารณาอย่างละเอียดจะพบว่า“名(míng)”มีลักษณะการใช้ที่เฉพาะตัว ซึ่งสามารถพิจารณาและวิเคราะห์จากตัวอย่างประโยคที่ปรากฏในเอกสารต่าง ๆ ดังนี้

(16)我被十几名小学生堵了门。

(《金华晚报》2015年6月11日)

[เสียงอ่าน] :Wǒ bèi shí jǐ míng xiǎo xuéshēng dǔ le mén.

[คำแปล] :ฉันถูกนักเรียนชั้นประถมๆ ลีบกว่าคนขวางประตูไว้

(17)今年七名记者被杀。

(《今晚报数字报》2015年8月4日)

[เสียงอ่าน] :Jīnnián qī míng jìzhě bèi shā.

[คำแปล] :ปีนี้นักข่าวถูกฆ่าไปเจ็ดคน

(18) 一名老编辑。(贾平凹《废都》)

[เสียงอ่าน] : Yī míng lǎo biānji.

[คำแปล] : บรรณากรเก่าคนหนึ่ง

จากประโยคตัวอย่างข้างต้น พบว่า คำนามเกี่ยวกับคนที่ใช้“名(míng)”เป็นลักษณนาม ประกอบด้วย“小学生(xiǎo xuéshēng:นักเรียนชั้นประถมฯ)”、“记者(jìzhě:บรรณากร)”และ“老编辑(lǎo biānji:บรรณากรเก่า)” เมื่อพิจารณาคำนามเหล่านี้ จะเห็นว่า คำนามเหล่านี้ล้วนบ่งบอกสถานะทางสังคมของตนเอง และเมื่อพิจารณาทั้งรูปประโยค จะพบว่า “名(míng)”เป็นลักษณนามที่มีความหมายในระดับกลาง ไม่ได้มีความหมายที่ดูธรรมดาเหมือน“个(gè)”และไม่ได้มีความหมายที่แสดงถึงการแสดงความเคารพนับถือแบบ“位(wèi)”

นอกจากนี้ “名(míng)” ไม่สามารถใช้เป็นลักษณนามของคำนามคน “人(rén)” ที่มีเพียงหนึ่งพยางค์ได้ (Fan Shoumei & Chen Weilin, 2013) เช่น ไม่สามารถพูดได้ว่า“一名人(yī míng rén)”ส่วนคำนามคนที่มีสองพยางค์ เช่น “男人(nánrén:ผู้ชาย)” “老人(lǎorén:คนแก่)”แม้ว่าจะสามารถใช้“名(míng)”เป็นลักษณนามได้ แต่เนื่องจาก“名(míng)”เป็นลักษณนามที่ใช้บ่อยในภาษาหนังสือ แต่ “男人(nánrén:ผู้ชาย)” “老人(lǎorén:คนแก่)”เป็นเพียงคำนามในภาษาพูด ฉะนั้น จึงไม่นิยมนำ“名(míng)”มาใช้เป็นลักษณนามของคำทั้งสอง

4. “口”

ลักษณนาม“口(kǒu)”เป็นลักษณนามที่ใช้กับจำนวนสมาชิกรวมในครอบครัว (Lu Shuxiang, 1999) และมักจะใช้คู่กับคำนาม“人(rén)”เสมอ เช่น “你家有几口人?(Nǐ jiā yǒu jǐ kǒu rén?:ครอบครัวของเธอมีกี่คน)”— (《体验汉语》上册第6课) แม้ว่า“口(kǒu)”จะเป็นลักษณนามที่ใช้กับครอบครัว แต่“口(kǒu)”ไม่สามารถใช้คู่กับสมาชิกแต่ละคนของครอบครัวได้ เช่น ไม่สามารถพูดได้ว่า“我有一口哥哥。”“我有一口姐姐。”เนื่องจาก“哥哥(gēge)”“姐姐(jiějie)”เป็นคำนามที่บ่งบอกถึงความ

เป็นเอกพจน์ ไม่มีความหมายในทางพหูพจน์ที่แสดงภาพรวมของบุคคลทั้งครอบครัว ดังนั้น “口(kǒu)” จึงไม่สามารถใช้คู่กับคำนาม “哥哥(gēge)” “姐姐(jiějie)” ได้

นอกจากนี้ “口(kǒu)” ยังสามารถใช้คู่กับประชากรของชุมชนหรือหมู่บ้านได้อีกด้วย และมักใช้คู่กับคำนาม “人(rén)” เช่น “这个山村有 80 多户人家, 300 多口人。(Zhè ge shāncūn yǒu 80 duō hù rénjiā, 300 duō kǒu rén. :หมู่บ้านบนเขาแห่งนี้มี 80 กว่าครอบครัว มีประชากรทั้งหมด 300 กว่าคน)”— (《河南日报网》2015 年 10 月 15 日) แต่ในกรณีนี้มักจะปรากฏบ่อยในภาษาหนังสือ

5. “房”

ลักษณะนาม “房(fáng)” มีความหมายคล้ายกับ “个(gè)” แต่ “房(fáng)” มักจะเจาะจงใช้เป็นหน่วยนับของคำนามที่มีความหมายถึงสะเก็ดหรือญาติพี่น้อง (Liu Ziping, 2013) ซึ่งสามารถจำแนกอธิบายได้ดังนี้

(19) 娶一房媳妇。(刘子平《汉语量词大词典》)

[เสียงอ่าน] : Qǔ yī fáng xīfu.

[คำแปล] : สู่ขอสะใภ้หนึ่งคน

(20) 第一房妻子。(刘子平《汉语量词大词典》)

[เสียงอ่าน] : Dì yī fáng qīzi.

[คำแปล] : ภรรยาคนแรก

จากสองประโยคตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่า “媳妇(xī fu)” และ “妻子(qīzi)” ต่างก็ใช้ “房(fáng)” มาเป็นลักษณะนามหรือหน่วยนับจำนวน และเหตุที่เป็นเช่นนั้นก็เนื่องมาจากตามประเพณีการสู่ขอภรรยาของชายจีนตั้งแต่สมัยโบราณ ผู้หญิงที่ถูกสู่ขอจะต้องมาใช้ชีวิตร่วมกันที่บ้านของฝ่ายชาย และก่อนที่ฝ่ายหญิงจะเดินทางมาอยู่ด้วย ทางบ้านของฝ่ายชายจะต้องจัดเตรียมห้องไว้ให้สำหรับใช้เป็นห้องหอของทั้งคู่ ซึ่งคำว่าห้องหอนี้ได้สอดคล้องกับความหมาย

เดิมของคำว่า“房(fáng)”ที่มีความหมายว่า“ห้อง”หรือ“บ้าน”ดังนั้น“房(fáng)”จึงถูกยืมมาใช้เป็นลักษณนามของสะเก็ดหรือภรรยานั่นเอง

ในกรณีนี้“房(fáng)”ถูกนำมาเป็นลักษณนามหรือหน่วยนับจำนวนของ“亲戚(qīnqi)”เช่น 两房亲戚(liǎng fáng qīnqi) นั่น หากดูจากคำศัพท์และไม่ต้องพิจารณาถึงคำลักษณนาม“亲戚”ในที่นี้จะหมายถึงญาติพี่น้องต่างๆไปซึ่งอาจหมายถึงญาติหนึ่งคนหรือญาติหลายคนก็ได้ แต่หากพิจารณาจากคำลักษณนามที่ใช้เป็นหน่วยนับของ“亲戚”แล้ว จะทำให้ความหมายของคำว่า“亲戚”เปลี่ยนไป โดยมีความหมายใหม่ว่า“ญาติพี่น้องที่อยู่กันแบบครอบครัว” ทั้งนี้เนื่องมาจากความหมายของ“房(fáng)”ที่แปลว่า“ห้องหรือบ้าน” นั่น ได้เข้ามาเสริมและระบุความให้ความหมายของ“亲戚”มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้นประโยค 两房亲戚(liǎng fáng qīnqi) จึงมีความหมายว่า“ญาติสองครอบครัว” นั่นเอง

ทั้งนี้ทั้งนั้น เนื่องจากภาษามีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้กฎเกณฑ์หรือข้อกำหนดต่างๆ ของการใช้ภาษามีรูปแบบที่ไม่คงที่ ฉะนั้นหากผู้เรียนต้องการนำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนทั้ง 5 คำนี้ อันประกอบด้วย“个(gè)”“位(wèi)”“名(míng)”“口(kǒu)”“房(fáng)”มาใช้ในการสื่อสาร นอกจากผู้เรียนจะสามารถนำความหมายและคำจำกัดความของลักษณนามแต่ละคำที่กล่าวไว้ข้างต้นมาพิจารณาประกอบแล้ว ยังอาจต้องนำบริบทหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ในการสื่อสาร มาประกอบการพิจารณาการเลือกใช้ลักษณนามอีกด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากการสื่อสารในสถานการณ์จริงมักจะมีข้อยกเว้นต่าง ๆ นา ๆ ดังนั้น การเลือกใช้ลักษณนามโดยพิจารณาประกอบจากทั้งสองส่วน จะทำให้การใช้ลักษณนามของผู้เรียนมีความถูกต้องเหมาะสม รวมไปถึงความเป็นธรรมชาติของภาษาด้วย

วิธีการสอนคำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีน

จากการอธิบายในข้างต้นจะเห็นว่า ลักษณนาม“个(gè)”“位(wèi)”“名(míng)”“口(kǒu)”“房(fáng)”ทั้ง 5 คำนี้ ต่างมีความหมายและ

ลักษณะการใช้ที่มีจุดเด่นเป็นของตนเอง แต่ในขณะเดียวกันนั้น ลักษณะนามเหล่านี้ก็มีความหมายและขอบเขตการใช้งานที่ค่อนข้างกว้าง ซึ่งยากแก่การเรียนรู้และทำความเข้าใจในหลักการใช้ลักษณะนามเหล่านี้สำหรับคนไทย ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางให้คนไทยใช้ลักษณะนามทั้ง 5 คำนี้ได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอวิธีการสอนที่ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนเรื่องลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีน ดังนี้

1. “การแปล(翻译法 : fānyì fǎ)”

การแปล(翻译法 : fānyì fǎ) เป็นวิธีที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 18 โดยมี H.ollendorff นักภาษาศาสตร์ชาวเยอรมัน เป็นตัวแทนของแนวคิดวิธีการสอนนี้ ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่าการเรียนการสอนคำลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนสำหรับคนไทย ก็ถือว่าเป็นการเรียนการสอนเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศเช่นนั้น ดังนั้น เราสามารถนำ “การแปล” มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนคำลักษณะนามได้เช่นกัน อาทิเช่น ลักษณะนาม “个(gè)” เราสามารถแปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “คน” ลักษณะนาม “位(wèi)” เราสามารถแปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “ท่าน” หากลักษณะนามอยู่ในกลุ่มคำหรือรูปประโยค “一个人(yí ge rén)”、“那位老师来自北京(Nà wèi lǎoshī lái zì Běijīng.)” เราก็สามารถแปลเป็นภาษาไทยได้ว่า “คน 1 คน” และ “อาจารย์ท่านนั้นมาจากปักกิ่ง” เป็นต้น

“การแปล” เป็นวิธีที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน คือการนำภาษาต่างประเทศแปลเป็นภาษาแม่ของผู้เรียน เหมาะสมกับนักเรียนนักศึกษาหรือบุคคลที่เริ่มเรียนในระดับต้น เพราะบุคคลเหล่านี้ยังมีความรู้หรือพื้นฐานทางภาษาจีนไม่มาก ทำให้การเรียนรู้ดำเนินไปค่อนข้างช้า และการแปลเป็นภาษาไทยนี้เองที่จะช่วยทำให้คนไทยเรียนรู้ลักษณะนามเหล่านั้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. “การจัดกลุ่มประกอบ(搭配法 : dāpèi fǎ)”

การจัดกลุ่มประกอบ(搭配法 : dāpèi fǎ) ในที่นี้ คือ การนำคำนามที่เกี่ยวกับคนมาแบ่งกลุ่ม แบ่งประเภท ตามความหมายและลักษณะการใช้ของ

ลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนแต่ละคำ ว่าคำนามแต่ละกลุ่ม แต่ละประเภท นั้น สามารถใช้คู่กับลักษณะนามคำใด อาทิเช่น

(1) ลักษณะนาม“个(gè)”จะใช้คู่กับคำนาม 人(rén:คน)、小孩(xiǎohái: เด็กน้อย)、兄弟(xiōngdì: พี่น้อง)、兵(bīng: ทหาร)、妻子(qīzi: ภรรยา) เป็นต้น

(2) ลักษณะนาม“位(wèi)”จะใช้คู่กับคำนาม 先生(xiānsheng: คุณผู้ชาย)、小姐(xiǎojiě: คุณผู้หญิง)、客人(kèrén: แขก)、总统(zǒngtǒng: ประธานาธิบดี) เป็นต้น

(3) ลักษณะนาม“名(míng)”จะใช้คู่กับคำนาม 学生(xuésheng: นักเรียน)、记者(jìzhě: นักข่าว)、编辑(biānjí: บรรณากร) เป็นต้น

(4) ลักษณะนาม“口(kǒu)”จะใช้คู่กับคำนาม 人(rén: คน) ที่หมายถึง คนของครอบครัว

(5) ลักษณะนาม“房(fáng)”จะใช้คู่กับคำนาม 媳妇(xífū: สะใภ้)、亲戚(qīnqi: ญาติ)

การนำรูปแบบการจัดกลุ่มประกอบ(搭配法 : dāpèi fǎ)มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนคำลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนนั้น จะทำให้นักเรียนสามารถนำข้อมูลหรือความรู้ที่ได้เรียนมาเชื่อมโยงเป็นรูปแบบของความจำ และรูปแบบความจำนี้เองที่ทำให้นักเรียนสามารถจดจำความรู้ที่ได้เรียนมาอย่างรวดเร็วและแม่นยำ

3. “การวิเคราะห์จากการเปรียบเทียบ

(对比分析法 : duìbǐ fēnxī fǎ)”

การวิเคราะห์จากการเปรียบเทียบ(对比分析法 : duìbǐ fēnxī fǎ) คือ การนำภาษามาทำการเปรียบเทียบ เพื่อหาความแตกต่างทางความหมายหรือด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนคำลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีน ได้ดังนี้

ก่อนอื่นกำหนดประโยคที่เราต้องการนำมาเปรียบเทียบ โดยประโยคที่นำมาเปรียบเทียบนั้นจะต้องมีความเด่นชัดและแสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจน เพื่อให้ง่ายแก่การเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น

- (1) 这 [个] 和尚是泰国人。
- (2) 这 [位] 和尚是泰国人。
- (3) 这 [口] 和尚是泰国人。

หลังจากกำหนดประโยคในการเปรียบเทียบเรียบร้อยแล้ว ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนได้ทำการพิจารณาประโยคด้วยตนเองก่อน ว่าความแตกต่างของทั้งสามประโยคนี้อยู่ที่ไหน และประโยคทั้งสามนี้มีการใช้ลักษณนามที่ผิดหรือถูกอย่างไร จากนั้นผู้สอนสามารถทำการสรุปและอธิบายให้ผู้เรียนฟังอีกหนึ่งรอบ โดยสามารถสรุปได้ว่า “พระสงฆ์(和尚 : heshàng)” ไม่ใช่บุคคลธรรมดาทั่วไป แต่ท่านคือบุคคลทางพระพุทธศาสนาที่ผู้คนเคารพ ฉะนั้น ลักษณนามที่เหมาะสมที่จะใช้กับ “พระสงฆ์(和尚 : heshàng)” มากที่สุด คือ “位(wèi)” ส่วนลักษณนาม “个(gè)” และ “口(kǒu)” นั้น ไม่สามารถนำมาใช้กับพระสงฆ์ได้ เพราะ “个(gè)” จะใช้คู่กับบุคคลธรรมดาทั่วไป ส่วน 口(kǒu) จะใช้กับจำนวนสมาชิกในครอบครัวเท่านั้น การนำวิธีนี้ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน จะทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาความเหมาะสมและความถูกต้องของการใช้ลักษณนามจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบ จนสามารถพัฒนาเป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

4. “การสอนให้ดีและการฝึกฝนให้มาก

(精讲多练 : jīng jiǎng duō liàn)”

“การสอน(讲 : jiǎng)” และ “การฝึกฝน(练 : liàn)” ถือเป็นปัจจัยคู่ที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอนคำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนเป็นอย่างมาก เพราะเนื่องจากลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนหลายคำมีความหมายและวิธีการใช้ที่ซับซ้อน บางครั้งถึงกับสามารถใช้แทนกันได้โดยความหมายไม่เปลี่ยน ฉะนั้นหากต้องการให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและสามารถจำแนกวิธีการใช้ของลักษณนามแต่ละคำได้อย่างชำนาญและถูกต้องนั้น ผู้เรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการสอน การอธิบายที่ละเอียดชัดเจน และเข้าใจง่าย ซึ่งนั่นก็หมายถึง “การสอนให้ดี(精讲 : jīng jiǎng)” นั้นเอง แต่เชื่อว่าการสอนที่มีประสิทธิภาพอย่างเดียวนั้น จะสามารถช่วยให้

ผู้เรียนสามารถใช้ลักษณะนามได้ถูกต้องทั้งหมด ทั้งนี้ทั้งนั้น หลังการเรียนรู้ยังต้องอาศัย “การฝึกฝนให้มาก(多练 : duō liàn)” เข้ามาประกอบด้วย เพราะการฝึกฝน จะทำให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้เรียนไป จนพัฒนามาเป็นความจำที่คงที่และถาวรต่อไป

จากวิธีการสอนที่ผู้เขียนได้กล่าวไว้ข้างต้น ไม่มีวิธีสอนใดที่สมบูรณ์แบบ และไม่มีวิธีสอนใดที่ทำให้การเรียนรู้ได้ผลร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่วิธีสอนแต่ละวิธีจะมีจุดเด่นของตัวเอง ฉะนั้น หากผู้สอนเลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา สถานการณ์ ฯลฯ หรือการนำการสอนหลาย ๆ วิธีมาประยุกต์รวมกัน จะส่งผลให้การเรียนการสอนในแต่ละครั้งมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การอภิปรายผล

คำลักษณะนาม ถือเป็นลักษณะพิเศษของภาษาตระกูลจีน-ทิเบต จึงไม่แปลกอะไรที่ภาษาจีนเองจะมีคำลักษณะนามที่ใช้ในการสื่อสารอยู่เป็นจำนวนมาก หนึ่งในนั้นคือคำลักษณะนามที่ใช้กับคน ซึ่งเรามักจะพบบ่อยในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยคำลักษณะนามที่ใช้กับคนนั้น จะถูกนำมาใช้บ่งบอกชนิดประเภทหรือสถานะทางสังคมของบุคคล ซึ่งเราต่างทราบกันดีว่า คำลักษณะนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนมีอยู่หลายคำ แต่ละคำต่างมีความหมายและลักษณะการใช้ที่ค่อนข้างกว้าง ยากแก่การทำความเข้าใจสำหรับผู้เรียนในระดับต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนชาวไทย ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการศึกษาวิจัย พร้อมกับนำคำลักษณะนามที่ปรากฏใน “ตารางการใช้คำนามกับคำลักษณะนาม : 名词、量词搭配表” ทั้งหมดจำนวน 5 คำ ประกอบด้วย “个(gè)” “位(wèi)” “名(míng)” “口(kǒu)”

“房(fáng)” มาอธิบายความหมายและลักษณะการใช้อย่างละเอียด ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

“个(gè)” เป็นคำลักษณะนามที่ใช้คู่กับบุคคลทั่วไปที่ไม่มีลักษณะนามเฉพาะ “位(wèi)” เป็นคำลักษณะนามที่ใช้กับบุคคล แฝงด้วยความหมายที่แสดงถึงความเคารพ “名(míng)” เป็นคำลักษณะนามที่ใช้กับบุคคลที่มีสถานะ

โตสถานะหนึ่งทางสังคม “口(kǒu)” เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับครอบครัว และมักใช้คู่กับคำนาม “人(rén)” เสมอ และ “房(fáng)” เป็นคำลักษณนามที่ใช้เฉพาะกับสระไม้ของบ้าน

ทั้งนี้ การอธิบายความหมายและลักษณะการใช้คำลักษณนามเหล่านี้ อาจไม่เพียงพอต่อการทำความเข้าใจของผู้เรียนชาวไทย จึงได้มีการเสนอแนะให้นำวิธี (1) การแปล(翻译法 : fānyì fǎ) (2) การจัดกลุ่มประกอบ(搭配法 : dāpèi fǎ) (3) การวิเคราะห์จากการเปรียบเทียบ(对比分析法 : duìbǐ fēnxī fǎ) และ (4) “การสอนให้ดีและการฝึกฝนให้มาก(精讲多练 : jīngjiǎng duō liàn)” มาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนชาวไทยสามารถเรียนรู้คำลักษณนามที่ใช้กับคนในภาษาจีนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า วิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย และเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- Fan Shoumei & Chen Weilin. (2012). *Ren de liangci “ge, ming, wei” de jufa, yuyi xinbian (人的量词“个、名、位”的句法、语法新辨)*. Yuyan yingyong yanjiu.
- He Jie. (2008). *Xiandai Hanyu liangci yanjiu (现代汉语量词研究)*. Beijing : Beijing Language and Culture University Press.
- Jiao Xiaocong. (2013). *The Teaching Design of Chinese Classifiers for Thai students from the vision of Linguistic Typology*. M.A.Guangxi University. Guangxi : Guangxi University.
- Jiang Lansheng, Tan Jingchun & Cheng Rong. (2012). *Xiandai Hanyu Cidian (现代汉语词典)*. Beijing : The Commercial Press.
- Liu Ziping. (2013). *Hanyu liangci dacidian (汉语量词大词典)*. Shanghai : Shanghai cishu chubanshe.

- Lu Shuxiang. (1999). *Xiandai Hanyu babai ci* (现代汉语八百词). Beijing : The Commercial Press.
- Lu Wenhua. (2014). *Duiwai Hanyu jiaoxue yufa jiangyi* (对外汉语教学语法讲义). Beijing : Beijing University Press.
- Yang Fan. (2013). *Discuss on the Teaching Method of Classifier In Teaching Chinese as a Foreign Language*. M.A.Thesis Henan Normal University. Henan : Henan Normal University.
- Zhu Dexi. (1997). *Yufa jiangyi* (语法讲义). Beijing : The Commercial Press.